El Velid Muhammed Nebijjuhu

KOMENTAR TEMELJA SUNNETA

Imama Ahmeda ibn Hanbela

Dio o Sunnetu i bida'atu

Drugo poglavlje iz knjige:

SVJETLOST SUNNETA I TAMA BIDATA

Prevod: Emir Demir

Šerijatska recenzija prevoda:

Hafiz mr. Muhammed Fadil Porča

Izdavač: Mektebetu El Guraba

e-mail: ehlisu@yahoo.co.uk

Sarajevo, Juni 2005 godine.

SADRŽAJ:

Imam Ahmed ibn Hanbel je rekao :

„Temelji Sunneta kod nas su: Pridržavanje onoga na čemu su bili ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, slijeđenje njihovog primjera, ostavljanje bid'ata (novotarija), jer svaka novotarija je zabluda.

1. Pridržavanje onoga na čemu su bili ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, slijeđenje njihovog primjera,

Dokaz za to su riječi Uzvišenog : ***„ A ko se suprotstavi Poslaniku nakon što mu se jasno pokaže Pravi put, i slijedi put koji nije put vjernika, Mi ga okrenemo onome što je naumio, i bacit ćemo ga u Džehennem, a loše je to stjecište. "*** ***(En-Nisa, 115)***

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„Onaj koji od vas bude dugo poživio vidjet će mnoga razilaženja, pa se pridržavajte moga Sunneta i sunneta ispravnih halifa. Čvrsto se za njih uhvatite."***
(Sahihu Ebi Davud, 3851)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, opisuje i **Spašenu skupinu**, govoreći: ***„Ona je na onome na čemu sam ja danas i moji ashabi."***
(El-Albani, Es-Sahiha, 1/361)

Ibn Mes'ud, radijAllahu anhu, kaže: „Ko se od vas povodi neka se povodi i uzima uzor u ashabima Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Oni su od ovog Ummeta bili najdobrostivijih srca, najdubljega znanja, najmanje su se prikazivali drugima, najbolje su ustrajavali na uputi, najbolje su se pokazali u svim situacijama, bili su narod kojeg je Allah odabrao za druženje sa Njegovim Vjerovjesnikom. Spoznajte njihovu vrijednost i slijedite ih u njihovim predajama. Oni su bili na ispravnoj Uputi."
(Ibn Abdulberr, Kitabu džami'a bejanil-'ilm, 1810)

Ibn Avn je govorio : „Neka se Allah smiluje čovjeku koji se pridržava i koji je zadovoljan ovom predajom, pa makar je smatrao teškom ili nedostižnom." (Ibn Betta, El-Ibane, 291)

Ibrahim En-Nehai je rekao: „Da su ashabi Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, potirali po noktu ja ga ne bih prao tražeći tako vrijednost njihovog slijeđenja." (Ibn Betta, El-Ibane, 254)

Od Omera ibn Abdul-Aziza prenosi se da je nekom svom namjesniku dao oporuku u kojoj je stajalo: „Preporučujem ti bojazan od Allaha i umjereno slijeđenje Njegove naredbe, slijeđenje Sunneta Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i ostavljanje onoga što su uveli novotari poslije njega nakon što je uspostavljen njegov Sunnet. Allah ih nije obavezao da nose terete novotarstva. Znaj da čovjek neće unijeti novotariju a da za nju već prije nije donesen dokaz i pouka iz nje. **Zato, pridržavaj se Sunneta jer ti je on, s Allahovim odobrenjem, zaštita.** Znaj da je onaj koji je uspostavio Sunnete znao šta se nalazi u onome što je suprotno njima u vidu greške, spoticaja, bespotrebnog zalaženja u stvari i nedoličnosti. Prethodnici (selefu salih) su se držali granica znanja i pronicljivim pogledima su se ustegnuli od novotarija. Oni su bili daleko jači da bi mogli tragati za novim stvarima, ali nisu (za njima) tragali.“ (Sahihu Suneni Ebi Davud , 4612; Tahridžuš-šeri'a, 292)

Imam El-Berbehari kaže: „Znaj, Allah ti se smilovao, da Islam čovjeka neće biti potpun sve dok ne bude slijedio, potvrđivao i bio pokoran. Ko tvrdi da je od Islama preostalo nešto što ashabi Muhammeda nama nisu dostavili, slagao je na njih. Dovoljno je grijeha da se oko toga pojavi razilaženje i da se oni vrijeđaju. Takav čovjek je zalutali novotar koji u islam unosi ono što nije od njega.“
(Imam Berbehari, Šerhus-sunneh, 7)

Imam El-Berbehari, također, kaže: „Pridržavaj se predaja (hadisa) i sljedbenika predaja. Njih pitaj, sa njima sjedi i od njih uzimaj.“

Ko želi još saznanja o ovome pitanju neka pogleda knjigu „El-I'atisam“ od **Imama Eš-Šatibija**, Allah mu se smilovao, jer je to vrijedna knjiga koja u sebi nosi velike koristi. Nema bolje knjige o ovoj tematici.

2. ostavljanje bid'ata (novotarija), jer svaka novotarija je zabluda.

Uzvišeni kaže: ***„Slijedite ono što vam se od Gospodara vašeg objavljuje i ne uzimajte, pored Njega, nekog drugog kao zaštitnika! A kako malo vi pouku primate!“*** ***(El-E'araf, 3)***

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„Čuvajte se uvedenih stvari, jer je svaka uvedena stvar novotarija.“***

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„Ko u ovu našu vjeru uvede ono što nije od nje, to se odbacuje.“***

Ibn Mes'ud, radijAllahu anhu, kaže: „Čuvajte se novotarstva, pretjerivanja i bespotrebnog zadubljivanja u stvari. Pridržavajte se prvih izvora Islama (Kur'ana i Sunneta).“ (Darimi,1/54; Ibn Betta)

Od Ibn El-Musejjiba prenosi se da je vidio čovjeka kako poslije nastupanja zore klanja više od dva rekata na kojima se više puta pregibao, pa mu je to zabranio. Čovjek je rekao. „Ebu Muhammede, zar će me Allah kazniti zbog namaza?“ Rekao je: **„Ne, ali će te kazniti zbog suprotstavljanja Sunnetu.“** (El-Bejheki. El-Irvau, 2/236)

Imam Hasen ibn Alijj el-Berbehari (umro 329.g.h.) kaže: „Čuvajte se malih uvedenih stvari, jer male novotarije rastu sve dok ne postanu velike. Svaka novotarija koja je uvedena u ovaj Ummet na početku je bila malena i slična istini. Time su bili obmanjeni oni koji su je prihvatili, pa nisu imali izlaza iz nje. Tako je , ta novotarija, postala dio vjere koja se ispovijeda i onda su skrenuli sa pravog puta i izašli iz Islama. Pogledaj, Allah ti se smilovao, kada čuješ govor od bilo koga posebno u tvome vremenu, nemoj žuriti. Nemoj ni u šta ulaziti sve dok ne pitaš ili ne pogledaš da li je o tome govorio neki od ashaba Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, ili jedan od učenjaka. Ako to djelo budu u skladu sa predajom od njih, onda ga se pridržavaj i ni radi ćega ne prelazi preko njega i nad njim ne preferiraj ništa drugo, jer ćeš pasti u vatru.“
(Šerhus-sunneti, Imam Berbehari, 68)

Omer ibn AbdulAziz je rekao: **„Niko nakon Sunneta nema opravdanja za zabludu u koju je ušao i za koju misli da je Uputa.“**
(Es-Sunnetu lil-Mervezi, 95)

Ibn Veddah sa lancem prenosilaca koji su povjerljivi prenosi od Ebu Osmana en-Nehdija da je rekao: „Sakupljač zekata Omera ibn El-Hattaba, radiAllahu anhu, napisao mu je da ovdje ima ljudi koji se okupljaju i upućuju dove za muslimane i namjesnika. Omer mu je napisao. „Dođi sa njima!“ Došao je. „Omer je vrataru rekao: „Pripremi bič!“ Kada su ušli kod Omera, njihovog namjesnika je udario bičem.“
(El-Bida'u ven-nehju anha, 26)

Imam Malik kaže: **„Onaj koji uvede nešto novo u ovaj naš Ummet, na čemu nisu bili prethodnici ovog Ummeta, tvrdi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, iznevjerio poslanicu, jer**

Uzvišeni Allah kaže: „*Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam Islam bude vjera* **" Ono što tada nije bilo od vjere to nije od vjere ni danas.** Posljednje generacije Ummeta će biti ispravne samo sa onim s čime su bile ispravne prve generacije.**"**

Upitan je **Imam Malik**, Allah mu se smilovao, tako što bi neki čovjek rekao: **„**Ebu Abdullahu, odakle ću obući ihrame?" Rekao mu je: „Od Zul-Hulejfe odakle je i Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oblačio ihrame." Rekao mu je: „Ja želim da obučem ihrame od džamije, tj. od kabura." Rekao je: „Nemoj to činiti jer se ja pribojavam smutnje za tebe." Upitao je: „A kakve smutnje ima u tome? To je samo nekoliko milja koje ću ja dodati." Rekao je: **„Ima li veće smutnje nego da pomisliš da si ti prestigao u dobrom djelu kojeg Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije uspio učiniti**?! Čuo sam Allahove riječi: ***„ Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno naređenju njegovu (Poslanikovu), da ih iskušenje kakvo ne stigne ili da ih patnja bolna ne snađe." (En-Nur, 63) "***

(Ibn Abdulberr, Džami'ul-bejanil-'ilm; Ibn Bettah, El-Ibane, 1/261)

Hafiz El-Ismaili (umro 371 g.h.), Allah mu se smilovao, kaže: **„Imami u hadisu smatraju da treba izbjegavati novotarije i grijehe. Smatraju da se treba ustegnuti od uznemiravanja, ostaviti ogovaranje, osim onoga koji javno iznese svoju novotariju ili strast u koju poziva. Govor o takvom čovjeku, kod njih, ne smatra se ogovaranjem."**

(I'tikad eimettil-hadis, 78)

3. Ostavljanje rasprave i sjedenja sa sljedbenicima strasti – zabluda.

Uzvišeni kaže: ***„On vam je već u Knjizi objavio: "Kada čujete da se Allahove riječi poriču i da im se izruguje, ne sjedite s njima dok ne stupe u drugi razgovor, inače, bit ćete kao oni. Allah će sigurno sastaviti u Džehennemu sve licemjere i nevjernike. " (En-Nisa, 140)***

Šejh **Rešid Rida**, Allah mu se smilovao, kaže, komentarišući ovaj ajet: **"**U ovaj narod, skupinu koje se treba kloniti, ulazi svaki onaj koji unosi nove stvari u vjeru i svaki novotar.**"**

(El-Menar, 5/463; Tenbihu ulil-ebsar, 76)

U vjerodostojnom hadisu od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, prenosi se da je rekao:

„Ko čuje za Džedždžala neka se udalji od njega koliko može. Čovjek će mu doći smatrajući da je vjernik i biti sa njim sve dok ga ne počne slijediti zbog sumnji koje kod njega vidi.“
(Imam Ahmed, Ebu Davud, Sahihul-džami'a, 6301)

Šejh **Ibn Bettah**, komentarišući ovo kaže: „Ovo je Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, govor. Čuvajte se Allaha, skupino muslimana, i neka nikoga od vas njegovo lijepo mišljenje o sebi, te njegova spoznaja o ispravnosti njegovog pravca, ne natjera da riziku izlaže svoju vjeru sjedenjem sa sljedbenicima zabluda i da kaže: 'Ja sam sa njim da bih se raspravljao, ili da bi od njega saznao njegov pravac'. **Oni su veći smutljivci nego Dedžal, a njihov govor je zarazniji od šuge i više spaljuje srca nego što to vatrena luč može uraditi.** Vidio sam grupu ljudi koja ih je proklinjala i grdila na svojim mjestima okupljanja, negirajući i odbacujući ono što oni zastupaju. Neprestano su jedni prema drugim blagonakloni bili krijući spletke i u dubini duše poricanje, sve dok se nisu njima priključili.“
(Ibn Bettah, El-Ibane, 3/470)

Od Enesa, radijAllahu anhu, se prenosi da mu je došao neki čovjek i rekao: „O Ebu Hamza, susreo sam ljude koji niječu šefa'at i patnju u kaburu.“ Rekao je: „To su lašci pa sa njima nemoj sjediti.“
(Ibn Bettah, El-Ibane, 2/448)

Od Ibn Abbasa, radijAllahu anhu, se prenosi da je rekao: **„Nemoj sjediti sa sljedbenicima zabluda, jer sjedenje sa njima uzrokuje bolest srca.“** (El-Adžurri, Eš-Šeri'a, 455. Ibn Betta, El-Ibane, 619)

Ebul-Dževza, bio je jedan od velikih tabi'ina, kaže: **„Da u mojoj blizini budu majmuni i svinje draže mi je nego da bude ijedan od sljedbenika zablude.”** (El-Lalikai, Šerh itiqad ehlis sunnet vel džemat, 231)

El-Fudajl ibn Ijad kaže: **„Nemoj sjediti sa sljedbenikom novotarija, jer se bojim da se na tebe ne spusti prokletstvo.**“

Ibn Sirinu su došla dva čovjeka od sljedbenika zablude. Rekli su: „Ebu Bekre, hoćeš da ti ispričamo hadis?“ Odgovorio je: „Ne.“ Rekli su: „Hoćeš da ti proučimo jedan ajet iz Allahove Knjige?“ Odgovorio je: „Ne. Ili ćete od mene ustati ili ću ja ustati.“ Pa su njih dvojica otišli. Neko je rekao: „Ebu Bekre, šta ti je smetalo da ti taj prouči ajet iz Allahove Knjige?“ Odgovorio je: „**Bojao sam se da mi prouči ajet, pa da ga iskrive i da to uđe u moje srce.“**
(Ed-Darimi, 397; Šerh itiqad, El-Lalikai)

Od **Abdur-Rezzaka** prenosi se da je rekao: **„**Rekao mi je Ibrahim ibn Ebi Jahja: „Vidim da su mu'tezile kod vas mnogobrojne." Rekao sam: „Da. Oni tvrde da si i ti od njih." Rekao je: „Hoćeš sa mnom ući u ovu trgovinu da ti nešto kažem?" Rekao sam: „Ne." Rekao je: „Zašto?" Odgovorio sam: „Srce je slabo, a vjera ne pripada onome ko nadvlada.**"** (Ibn Bettah, El-Ibane, 401; El-Lalikai, Šerh itiqad ehlissunne, 249)

Od Mubeššira ibn Ismaila el-Halebija se prenosi da je rekao: **„Imamu El-Evzaiji je rečeno: „ Neki čovjek je rekao: Hoću li sjediti sa sljedbenicima Sunneta i sa sljedbenicima novotarija?" Imam El-Evzaija je rekao: „Ovaj čovjek želi da izravna Istinu i neistinu."**

(Ibn Bettah, El-Ibane, 2/456)

Sljedbenici novotarija i zabluda imaju znakove po kojima se raspoznaju. Od njih su:

a. Vrijeđanje Sljedbenika predaja (prenosioci hadisa, izreka ashaba i prvih generacija – selefu salih).

Ebu Hatem er-Razi, Allah mu se smilovao, kaže: **„**Znak po kojem se raspoznaju sljedbenici novotarija jeste vrijeđanje sljedbenika predaja.**"**

. (Akidetu Ebi Hatim Er-Razi, 69)

b. Opako neprijateljstvo prema Sljedbenicima hadisa, a šutnja o sljedbnicima zablude i neistine.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, o njihovom opisu kaže: ***„Ubijaju sljedbenike Islama, a ostavljaju idolopoklonike."***

(El-Buhari, 13/416, Fethul-Bari; Muslim, 1064)

Imam Ebu Osman Es-Sabuni (umro 449 h.g.) kaže: **„**Znakovi novotarija kod njihovih sljedbenika su sasvim jasni i očiti. **Najuočljiviji dokaz i znak jeste njihovo opako neprijateljstvo prema onima koji prenose predaje (hadise) od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i potcjenjivanje takvih ljudi nazivajući ih marginalistima, neznalicama, bukvalistima i antropomorfistima** (oni koji poistovjećuju Allaha, Azze ve Dželle, sa Njegovim stvorenjima). Oni to čine iz uvjerenja da su predaje od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, odvojene od znanja, a da je znanje ono što im šejtan ubacuje kao produkt njihovih neispravnih razuma i šejtanskog poigravanja u njihovim tamnim prsima i mislima u njihovim srcima koja su odgoljena od dobra, iskvarenim argumentima. To su oni koje je Allah prokleo.**"** (Akidetu selef ashabil-hadis, Imam Es-Sabuni, 102)

El-Hakim sa ispravnim lancem prenosilaca od Ahmeda ibn Sinana el-Kattana prenosi da je rekao: **„Nema na dunjaluku nijednog novotara a da ne mrzi sljedbenike hadisa. Kada čovjek počini novotariju slast hadisa biva iščupana iz njegovog srca.“** (Ibid, 103)

Ebu Nasr el-Fekih kaže: „Nema ništa teže i mrže sljedbenicima nevjerstva od slušanja hadisa i njegova prenošenja lancem prenosilaca.“ (Ibid, 104)

Imam Ebu Osman Es-Sabuni kaže: „Vidio sam sljedbenike novotarija u ovim imenima koja su nadjenuli sljedbenicima Sunneta. U pogledu ovih imena krenuli su putem mušrika u pogledu Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Oni su se međusobno izdijelili u njegovom opisu pa su ga neki nazvali čarobnjakom, neki vračarem, neki pjesnikom, neki luđakom, neki opsjednutim a neki lašcem koji izmišlja. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, od tih mahana je bio dalek i čist. Bio je samo poslanik i odabrani vjerovjesnik. Allah, Azze ve Dželle, kaže: ***„Vidi šta o tebi oni govore, pa onda lutaju i ne mogu da nađu Pravi put. “ (El-Isra, 48)***

Isto tako novotari, Allah ih ponizio, podijelili su se u nazivima onih koji prenose vijesti od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i predaje od njega i koji traže uputu u njegovom Sunnetu nazvali su ih marginalistima, a neki antrpomorfistima. **Sljedbenici hadisa su čisti od ovih optužbi. Oni su samo sljedbenici svijetloga Sunneta i životopisa Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ispravnih puteva, jakih argumenata. Allah , Azze ve Dželle, ih je uputio na slijeđenje Njegove Knjige, objave i obraćanja, te slijeđenje Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u njegovim predajama.** Pridržavanju njegovog životopisa i uputi na slijeđenje Sunneta pomogla ih je njihova širokogrudnost i ljubav prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kao i prema imamima njegovog Šerijata i učenjacima njihovog Ummeta. Ko zavoli neke ljude sa njima će biti na Sudnjem danu.” (Imam Es-Sabuni, Akidetu selef ashabil-hadis, 105)

c. Traženje pomoći od namjesnika i vladara

Zbog slabosti argumenta sljedbenika novotarija, nemoći njihovog pravca i pomanjkanja snalažljivosti, radi pobjede svoga poziva pomažu se namjesnicima i vladarima, jer se time vrši jedna vrsta prisile i zastrašivanja, zbog straha od namjesnika da one koji se bune ne zatvore, fizički kazne ili ubiju. Tako su Bišr El-Mevrisi u doba vladavine El-Me’muna i Ahmed ibn Ebu Davud za vladavine El-Vasika ljudima postavili pravce koji nisu imali utemljenje u Šerijatu.

Na njih su ih podsticali dobrovoljno i iz prisile, sve dok bolest tih pravaca nije zavladala među ljudima i duže vremena bila potvrđena. Kada novotaru nema odaziva na njegov poziv, onda pokušava podignuti vladare kako bi ojačao svoj poziv. Zato je broj onih koji se odazivaju na ovakve pozive velik, jer su duše mnogih ljudi slabašne.

(El-I'atisam, Imam Eš-Šatibi)

Nije nam čudno ono što je historija zabilježila kao iskušenje Imama Ehlis-Sunneta **Ahmeda ibn Hanbela** i šejhul-islama **Ibn Tejmijje**, šejha **Muhammeda ibn Abdul-Vehhaba,** i općenito svih sljedbenika Istine u svakom vremenu i prostoru.

Imam Eš-Šatibi, Allah mu se smilovao, kaže: **„**Zar ne vidiš stanje novotara u doba tabi'ina i poslije njih? Okružili su se vladarima i utočište našli kod dunjalučara. Ko to nije mogao sakrio se sa svojom novotarijom i s njome pobjegao ne mješajući se sa masama praktikujući je uz korištenje pretvaranja (tukjja).**“**

(El-I'atisam, Imam Eš Šatibi, 1/167)

d. Novotar povećava svoj trud kako bi na dunjaluku postigao respekt, ugled, poziciju i druge vrste strasti, pa čak tome daje prednost nad ovosvjetskim strastima.

Zar ne vidiš kako se monasi osamljuju u manastirima udaljavajući se od svih naslada i prijeko se posvećujući različitim obredima izbjegavajući strasti. Oni će i pored toga vječno biti u Džehennemu, jer Uzvišeni kaže, u prevodu značenja ajeta:

„Neka lica toga dana bit će potištena, premorena, napaćena, u vatri užarenoj pržena.“ (El-Gašijeh, 2)

„Reci: “ Hoćete li da vas obavijestim o najvećim gubitnicima djela, čiji će trud u životu na ovom svijetu uzaludan biti, a koji će misliti da je dobro ono što rade. “ (El-Kehf, 103-104)

Sve to je zbog toga što u tome nalaze na kraju olakšice i pored zalaganja kojima se izlažu, kojima olakšavaju otežano ostvarujući strasti u dušama. Kada se novotaru ukaže ono na čemu je, on to vidi kao privrženo njemu. Šta će ga tada odvratiti od pridržavanja i uvećavanja toga? On misli da su njegova djela bolja od djela drugih, a njegova uvjerenja na većoj uputi i poziciji.

(El-I'atisam Imam Eš Šatibi, 1/165)

„Tako Allah skreće u zabludu onoga koga hoće, i na Pravi put upućuje koga hoće. A vojske Gospodara tvoga samo On zna. I ona – Vatra je ljudima samo opomena. “ ***(El-Muddessir, 31)***

Neki ljudi bivaju zavarani novotarima jer kod njih vide skrušenost i skromnost, plač i sl., uz mnoštvo ibadeta. Međutim, ovo nije ispravno mjerilo za spoznaju Istine.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je u opisu sljedbenika novotarija svojim ashabima rekao: ***„Jedan od vas će potcjenjivati svoj namaz u odnosu na njihov i svoj post u odnosu na njihov post.“***
(Imam Sabuni, Akidetu selef ashabil-hadis, 106)

Od **Imama El-Evza'ija** se prenosi : „Do mene je došlo da onaj koji uvede novotariju zablude, šejtan će mu ibadet dragim učiniti ili će ga opasati skrušenošću i plačem kako bi putem njega druge zavodio.“

Najjači znak sljedbenika novotarija

Imam Ebu Osman es-Sabuni kaže: **„Jedan od znakova Ehlis-Sunneta je ljubav prema imamima, učenjacima i pomagačima Sunneta i njihova mržnja prema vođama novotarija koji pozivaju u Vatru i svoje sljedbenike upućuju na kuću propasti. Allah , Azze ve Dželle, ukrasio je i osvijetlio srca sljedbenika Sunneta ljubavlju prema učenjacima Sunneta, a to je posebna blagodat od Njega.“**

Ebu Bekru ibn Ajjašu rečeno je: „Ebu Bekre, ko je Sunnija?“ Odgovorio je: „Onaj, kada se spomenu zablude, ni radi jedne od njih se ne rasrdi.“ (Imam Eš-Šatibi, El-'Iatisam , 1/114)

4. Ostavljanje polemike, rasprave i razmirica u Vjeri.

Dokaz za to su riječi Uzvišenog, u prevodu značenja ajeta:
„Predano Mu se obraćajte! Bojte se Njega i obavljajte namaz, i ne budite od onih koji mu druge ravnim smatraju, od onih koji su vjeru svoju razbili i u stranke se podijelili, svaka stranka radosna onim što ima! “ (Er-Rum, 31-32)

„O Allahovim ajetima raspravljaju samo oni koji ne vjeruju, pa neka te ne obmanjuje to što se oni po svijetu kreću.“ (Gafir, 4)

„Da li su naša božanstva bolja ili on! A naveli su ti ga kao primjer samo zato da bi spor izazvali, jer su oni narod svađalački. "
***(Ez-Zuhurf,** 58)*

U hadisu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„Ljudi nakon upute na kojoj su bili nisu zalutali, a da im nije dato raspravljanje."*** Potom je proučio ovaj ajet. (Et-Tirmizi i Ahmed. Sahihu tergib, 137)

U hadisu stoji***: „Allahu najmrži čovjek jeste onaj koji se mnogo raspravlja."*** (El-Buhari, 4523; Muslim, 2668)

Omer ibn AbdulAziz kaže: „Ko svoju vjeru učini metom razmirica i parničenja mnogo će mijenjati pravce."
(Ed-Darimi, 204; El-Adžurri, Eš-Šeri'a, 39)

El-Hasan El-Basri je nekome čovjeku koji je htio da se sa njim raspravlja, rekao: „Što se mene tiče ja sam sagledao svoju vjeru, a ako si ti svoju vjeru izgubio, onda je traži." (El-Adžurri, Eš-Šeriah, 241)

Od Ahmeda ibn Ebu El-Havarija se prenosi da je rekao: „Rekao mi je Abdullah ibn El-Bisri, a inače je bio skrušen: **„Sunnet kod nas nije da repliciraš sljedbenicima zablude, nego je Sunnet kod nas da ne pričaš ni s jednim od njih."** (Ibn Bettah, El-Ibaneh, 2/471)

Od **Hanbela ibn Ishaka** se prenosi da je rekao: „Neki čovjek je **Ebu Abdullahu** (tj. Ahmedu ibn Hanbelu), napisao pismo u kojem je tražio dozvolu da napiše knjigu u kojoj će pojasniti repliku sljedbenicima novotarija, te da se nađe sa apologetičarima i da se sa njima raspravlja i iznese dokaze protiv njih.

Ebu Abdullah mu je odgovorio:

„S imenom Allaha Milostivog Samilosnog. Neka ti Allah dadne lijepe posljedice i neka od tebe odvrati svaku nezgodu i zabranu za koju smo čuli. **Oni koje smo zatekli od učenjaka prezirali su priču i polemisanje sa sljedbenicima zablude.** Naređeno je da se pokoravamo i zastajemo na onome što je u Allahovoj, Azze ve Dželle, Knjizi ne prelazeći to.

Učenjaci i dalje smatraju pokuđenim uvođenje kakve knjige ili sjedenje sa novotarima, koji bi mogli navesti neke stvari i time mu pomutiti vjeru**. Spas je, inšaAllah, u ostavljanju i izbjegavanju sjedenja sa njima i polemisanja o njihovim novotarijama i zabludama.** Neka se čovjek pribojava Allaha, Azze ve Dželle, i neka se pozabavi onim što će mu sutra donijeti korist u vidu dobrog djela koji ide njemu u prilog.

Neka ne bude od onih koji unose nove stvari, a kada iz njih izađe želi da argumentira, a onda se optereti onim što ne može podnijeti i traga za argumentom istinitim ili neistinitim kako bi uljepšao svoju novotariju i ono što je nanovo uveo. Najgore od toga svega jeste da ostavi kakvu knjigu iz koje će se uzimati, jer to želi uljepšati istinom i neistinom, pa makar mu istina bila jasna iz drugih knjiga. Molimo Allaha da nas i vas uputi, a i sve muslimane. Neka je selam na tebe.“

(Ibn Bettah, El-Ibane, 2/338)

Ovo je ozbiljnost od strane **Ahmeda ibn Hanbela**, Allah mu se smilovao, negiranja uvedenih stvari. **Činjenica koja je uspostavljena i koju su potvrdili svi učenjaci Islama, prema onome što znam, jeste da je dozvoljeno pisanje knjiga, a čak i neke o njima je obavezno napisati, jer to spada u opće koristi, kako bi se sačuvalo pet nužnih postavki, a prva od njih je Vjera.**

Šejhul-islam Ibn Tejmijje, Allah mu se smilovao, kaže:

„...poput vođa novotarija iz reda sljedbenika izreka suprotnih Kur’anu i Sunnetu ili fraza oprečnih Kur’anu i Sunnetu. **Pojašnjenje njihovog stanja i upozorenje Ummeta na njih je obaveza prema saglasnosti svih muslimana.**

Čak je rečeno **Ahmedu ibn Hanbelu**: „Da li ti je draži čovjek koji posti, klanja i čini i’tikaf ili onaj koji priča o sljedbenicima novotarija?“ Odgovorio je: „Kada klanja, posti i čini i’tikaf, onda to radi za sebe. Međutim, kada govori o sljedbenicima novotarija, onda je to za sve muslimane . To je, svakako, bolje! Iz ovog se očituje da je korist govora o novotarima općenita za sve muslimane u njihovoj vjeri i ulazi u kategoriju džihada na Allahovom putu, zato što je čišćenje Allahovog puta, Njegove vjere, pravca, zakona i odbijanje tiranije i neprijateljstva ovakvih novotara, kolektivna obaveza prema saglasnosti svih muslimana. Da nema onih koje Allah podržava u odbijanju štete koju ovi novotari nanose, vjera bi se iskvarila. Taj nered je veći od nereda kada neprijatelj zavlada. Kada ovi zavladaju, neće upropastiti srca i vjeru koja se u njim nalazi, a ovi novotari u principu upropaštavaju srca.“

(Medžmu’u fetava šejhul islam Ibn Tejmijje, 231-232/28)

5. Sunnet su kod nas predaje od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

6. Sunnet pojašnjava Kur’an i dokaze Kur’ana.

Dokaz za to su riječi Uzvšenog: ***„A tebi objavljujemo Kur'an, da bi objasnio ljudima ono što im se objavljuje, i da bi oni razmislili."***
(En-Nahl, 44)

Mekhul Eš-Šami kaže: „Kur'an je u većoj potrebi za Sunnetom, da ga protumači i pojasni, nego li Sunnet za Kur'anom."
(Džami'u bejanil-'ilmi, Ibn Abdulberr, 2352)

7. U Sunnetu nema analogije.

Tj., u ispravnom islamskom vjerovanju nema analogije. Svi kategorički šerijatski tekstovi se slijede bez polemisanja, jer se ne mogu shvatiti putem čistog razuma, jer ga nadilaze i prevazilaze.

8. Sunnetu se ne navode slični primjeri.

U hadisu od Ebu Hurejre, radijAllahu anhu, prenosi se da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **„Abdest se uzima za ono što je vatra dotakla." Jedan od ashaba mu je rekao: „Zašto im nisi naredio da uzimaju abdest poslije korištenja vruće vode?" Odgovorio je: „Bratiću, kada ti pričam od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nemoj navoditi nikakvih primjera."**
(Sahihu Et-Tirmizi, 68)

U hadisu od Ebu Hurejre, radijAllahu anhu, stoji: „Dvije žene iz plemena Huzejl su se potukle. Jedna je na drugu bacila težak predmet, pa ju je ubila, a i dijete u njenoj utrobi. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, presudio je da je krvarina za njeno dijete rob ili ropkinja, a krvarinu za ovu ženu su morali isplatiti njeni širi srodnici, te da je nasljeđuje njeno dijete i oni sa njim." Hamel ibn En-Nabiga el-Huzeli je rekao: „Allahov Poslaniče, kako će neko biti kažnjen za onoga koji ne pije niti jede, ne priča a i ne plače? Zar se može neko za njega sankcionisati?" Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „Ovaj je brat astrologa zbog poezije koju je ispjevao." (El-Buhari, Muslim, Irvaul-galil, 2205)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ga je prekorio zbog suprostavljanja presudi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, svojim mišljenjem i govorom koji je sličan govoru astrologa i njihovim stihovima.

Ebu Muavija je pričao hadis od Ebu Hurejre (pa je Adem nadgovorio Musaa) na mjestu okupljanja na kojem je bio i Harun

Er-Rešid. Isa ibn Dž'afer je rekao: „Kako to može biti, a koliki je vremenski period između Adema i Musaa?" Harun je skočio i rekao: „On ti priča od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a ti mu se opireš sa 'kako'."

Imam Ebu Osman es-Sabuni, komentarišući ovo što je učinio Harun Er-Rešid kaže: „Ovako je potrebno da čovjek respektuje vijesti od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, primajući ih i predajući im se i potvrđujući ih. Oštro će kritikovati onoga koji ne ide putem kojim je išao Harun Er-Rešid, Allah mu se smilovao, protiveći se ispravnoj predaji sa 'kako?', negirajući je i udaljavajući se od nje i ne prihvatajući je kao što je potrebno prihvatiti sve što se navodi od Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem."

(Imam Sabuni, Akidetu selef ashabil-hadis, 12)

-Te predaje ne mogu se shvatiti razumom ili strastima, nego smo ih dužni slijediti i ostavljati zablude.

Prema vjerodostojnim predajama od Alija ibn Ebi Taliba prenosi se: „Da se vjera postiže mišljenjem bilo bi preče potrati donji dio mestvi u odnosu na gornji."

(Ebu Davud, Ibn Hazm, Bulugul-meramu hasenom,Albani, sahih, 103)

Omer, radijAllahu anhu, kaže: **„Sljedbenici mišljenja (racionalisti) su postali neprijatelji Sunneta. Nisu mogli shvatiti hadise niti ih prenositi, pa su potrčali da ih tumače svojim mišljenjima."**

(Džamiu bejanil-'ilmi, Ibn Abdulberr, 975)

9. Čovjek ne biva sljedbenik Sunneta ako izostavi, ne primi i ne vjeruje u jedan od obaveznih Sunneta.

(Sunnet je ovdje u značenju pravca, puta i ispravnog vjerovanja)

10. Vjerovanje u određenje dobra i zla, potvrđivanje hadisa koji govore o tome i vjerovanje u njih. Ne kaže se „zašto" niti „kako" nego se potvrđuju i vjeruje u njih. Ko ne bude znao tumačenje hadisa, a ima razuma, to mu je dovoljno i sasvim potvrđeno. Dužan je da u njega vjeruje i da mu se preda, poput hadisa: *„Onaj koji je iskren i potvrđen kao iskren."*

-Makar to uši odbile, a slušalac se veoma nelagodno osjećao.

-Onaj koji to sluša dužan je vjerovati, a ne smije odbaciti ni jednog harfa iz tih predaja. Isto se odnosi na hadise koji se prenose od pouzdanih osoba. Ne treba se ni sa kim raspravljati niti ulaziti u

polemike. Neće se učiti raspravama. Polemisanje o kaderu, viđenju Allaha, Kur'anu i slično od Sunneta koji su vezani za ispravno islamsko vjerovanje pokuđeno je i zabranjeno.

Ispravni prethodnici (selefu salih) su nekada ispravno islamsko vjerovanje nazivali Sunnetom. Zato su pisali knjige i nazivali ih npr.: 'Sunnet', kao što je Es-Sunneh od Ibn Ebi Asima, Es-Sunneh od Abdullaha ibn Ahmeda, Es-Suneh od El-Mirvezija, Es-Sunneh od Ibn Mešahina i Es-Sunneh od El-Hallala.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, također kaže: ***„U mom će Ummetu doći do razilaženja i razjedinjavanja. Bit će ljudi koji će lijepo govoriti a ružno raditi. Učit će Kur'an a neće prelaziti njihove ključne kosti.“*** (Sahihul-džami'a, 3668)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„Ljudima će doći varljive godine u kojima će se lažljivac smatrati iskrenim, a iskreni utjerivati u laž. Prevarantu će se davati povjerenje, a povjerljivi će se smatrati varalicom. U njima će progovoriti er-ruvejbida.“ Rečeno je: „Šta je to er-ruvejbida?“ Odgovorio je: „Neuki čovjek koji će govoriti o pitanjima svih ljudi.“***

Allahu, pokaži nam Istinu Istinom, i opskrbi nas slijeđenjem Istine. Pokaži nam neistinu neistinom, i opskrbi nas njenim izbjegavanjem. Uputi nas na ono oko čega se razišlo na Istini Tvojom dozvolom. Ti upućuješ koga hoćeš na Pravi put.